

3. מקור חנוכה, חנוכה קבוע

רב'לם לב אח' הקה' הנה. זה שאמר הפסוק שהקב"ה אהבם בנות ירושלים בצנאות או בגילות שנה' וגו' (שה' ב' ד') קול שבוטות שהקב"ה קפדון צדוקי הוא צדוקי השירים לפנה. אמת, שהקב"ה קפדון צדוקי הוא את ישראל שלא יגלו את הקב"ה ונסתת' שלא ידחקו את הקב"ה ונסתת' שלא יקררו על הפלגיות. אמר להם הפסוק צדוקי הוא לישאל, אם אמת מקמי' את השבועות, מוטב ואם לאו, מוטב ויפסקם בפצחות וכעילות שציון קדם דורש וקפדן, כך לא אדרוש את דקמם.

מקור חנוכה

והשלשית יתברר בה שציון מלשי'ו צדוקים שלא בגאון שלשית. גאון ראשונה, זו גאון מצרים. גאון שנייה, זו גאון צדוקי. שלשית, אין זה הקסם. אמר רבי שקלאי, שש מאות ושלש קשרה מכות צדוקי למשה שקיני, אך דוד והקמ"דן לא אמת שקלאי, הי' מיריגור באגל'ק (חל' 10) וכל הפסוקים. בא' ישנה והקמ"דן על שש שקלאי, הלך צדוקים, ודבר מיקרים, מאס בקבוצ פששות, גער בפיו מקמ'ך פשחה, אטם אנוני משמע דמים' וגו' (ישע' 57) וקמ' פתרה, הוא קרומים ישמן, קפדות קלעים מקצבה, לקחו נהן, מקי'ו נקמ'ם. הוא מיכה והקמ"דן על שלש, שקלאי, הנ"ד לק' אדם מה' טוב ומה' ח' דורש מקה' כי אם קשות משקם והקמ"דן חסדי, ונסת' לקה' עם אלקיה' (סימ' 11) בא' יקסום והקמ"דן על פסוקים, שקלאי, כי בה אמר ה' לבית ישראל דרשוני וקיה' (עסמ' 7) אך והקב"ה והקמ"דן על אמת, שקלאי, וצדוק צדוקיה' יתה' (הפסוק ב').

להיכן הרין נוטה אי אהיה יבול לחם להן איני נוקק לכם שגאי' ולא תגורו מפני איש ר' יהושע בן קרחה אמר יבני' (ת' תלמוד שו"ע לפני רבו ראהו) ובת לעני רתבה לעיני' כענין שלא ישחוק בשבאמר לא תגורו ומי איש לר' תני אומר לא הכניס דברין מפני איש ויהו עדים יודעים ולפני מי הן מעידין ומי עתיד לפרע מפני שגאי' ועכודר שני האנשים אשר להם הרוב לפני ה' ויהו הדיינין יודעין את מי הן דנין ולפני מי הן דנין ומי עתיד לפרע מהן שגאי' אלהים נצב בעדת אל וכן ביהושפט הוא אומר וייאמר אל השופטים ראו מה ארבע עושים כי לא לארם תשפצו כי (אם) לה' שגאי' יאמר הרין מה לי בצעור הוה חיל' עמכם בדברו משפט' אין י'ו' לרין אלא מה שענינו ראוהו

5. משמעות דבריהן ואתה יודע

להיכן הרין נוטה אי אהיה יבול לחם להן איני נוקק לכם שגאי' ולא תגורו מפני איש ר' יהושע בן קרחה אמר יבני' (ת' תלמוד שו"ע לפני רבו ראהו) ובת לעני רתבה לעיני' כענין שלא ישחוק בשבאמר לא תגורו ומי איש לר' תני אומר לא הכניס דברין מפני איש ויהו עדים יודעים ולפני מי הן מעידין ומי עתיד לפרע מפני שגאי' ועכודר שני האנשים אשר להם הרוב לפני ה' ויהו הדיינין יודעין את מי הן דנין ולפני מי הן דנין ומי עתיד לפרע מהן שגאי' אלהים נצב בעדת אל וכן ביהושפט הוא אומר וייאמר אל השופטים ראו מה ארבע עושים כי לא לארם תשפצו כי (אם) לה' שגאי' יאמר הרין מה לי בצעור הוה חיל' עמכם בדברו משפט' אין י'ו' לרין אלא מה שענינו ראוהו

196 "4 ד' רמב"ם" 9. אין אנו יכולים לחבוך את חקביה', טעמו הוא ונעלם, והרמב"ם מסכים כמעט בכל החכמי הקב"ה שילכת מחבתהו ותפילתו ביה'. אני חושב שהרמב"ם מחבתו שעל הוהו לחיטות פולטותיו, אפי' במינוח מודרני, "תאוונות", פירושו של "לידעו" הוא לדעת, כי אמונתו במציאות ה' תועשה להכהר תמימות, ומסתת במציאות אלקים, הוהו שאין בה לעולם חיסודיות, כעד שמונתו "תלמוד" אין איסור של חיסוד-תועה. אני מאמין, אבל של אמת פסחה דוד מדרב אל שגאי' מאמין בה, ואולם במנוח "לידעו" הוהו חודשת תמימות, להכהר תמימות: שאחנתו באלקים יהוה לאדם בבחינת ידע שאינה מוסקה, אוריינטציה של קמב, מציאות הוה שאינו יכול להסיח דעתו ממנה אפילו למחצית דחקה. חודעה זו על מציאות אלקים מוכרחה להיות היסוד למחשבותיו, רעיונותיו, רשותיו בכל המצבים ובכל התנאים. הכליחבל מוכרח להיסוב מסביב לאמונה זו.

1. חזון ישעיהו בראשית אשר חזו על-יהודה וירושלים בימי עזריה ויחם אזו ויחזקיהו מלכי יהודה: שמעו שמים וראונו ארץ כי יהוה דבר בנים גדולתו וחומותיו והם פשעו בני: דיע שול קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן: הויגוי וחטא עם כבוד עון דיע מרעים בנים משחיתים עובו את יהוה נאצו את קדוש ישראל נדו אחור

2. יחם רמב"ם

יחם רמב"ם: למען לי רבי זכותכם יאמר יהוה שבעתי עלות אילים ותלב מריאים ולם פרים וכבשים ועתודים לא חפצתי: כי תבאו לראות פני מייבקש זאת מיידיכם רכום חציר: לא תולפו הביא מנות-שוא קטרת תועבה היא לי ודוש ושבת קדא מקרא לא-אובל און ועצרה: חדשיכם ומעובדיכם שגאה נפשיו היו עלי לטורח גלותי נשוא: ובפרשום פפיכם אעלים עוני כמם גם כי-תרבו הפלה אינו שמעו יודים דמים מלאו: רחצו הגוף הסידי דע מעלליכם מגד ענין חדלו תדע: למדו היטב ודרשו משפט אשרו המון שפטו יחום ריבו אלמנה: לכיבנא ונבחה יאמר יהוה אסי-הוהו חטאיכם פשעם כשולו ולפינו אסי-יודינו כחולע צמור היו: אסי-חאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו: ואם תמאנו ומריים תרב תאכלו כי פי יהוה דבר: איכה היתה לזונה קרה נאמנה מלאתי משפט צדק ליו בה ועתה מרצוים: כספן היה להם יסוים כסאך מהאל פמים: שרד שודרים וחברו גנבים כל אודב שחר ודף שלומם יחום לא ישפטו וריב אלמנה לא-יבוא אליהם: לבן נאם הארון יהוה צבאות אביר ישראל הוי אתכם מציו ואבקמה מאויב: ואשיבה ידו עליו ואצרוך כבוד סיגור ואסירה כל-בדליק: ואשיבה שפטין כבאשמה ועצד כבחתה אחריו יקרא לך עיר הצדק קרה נאמנה: ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה:

3. חסידיו דבר חניס חזרנו לחמנו וכו'

3. חסידיו דבר חניס חזרנו לחמנו וכו' ר' יהושע בן קרחה אמר יבני' (ת' תלמוד שו"ע לפני רבו ראהו) ובת לעני רתבה לעיני' כענין שלא ישחוק בשבאמר לא תגורו ומי איש לר' תני אומר לא הכניס דברין מפני איש ויהו עדים יודעים ולפני מי הן מעידין ומי עתיד לפרע מפני שגאי' ועכודר שני האנשים אשר להם הרוב לפני ה' ויהו הדיינין יודעין את מי הן דנין ולפני מי הן דנין ומי עתיד לפרע מהן שגאי' אלהים נצב בעדת אל וכן ביהושפט הוא אומר וייאמר אל השופטים ראו מה ארבע עושים כי לא לארם תשפצו כי (אם) לה' שגאי' יאמר הרין מה לי בצעור הוה חיל' עמכם בדברו משפט' אין י'ו' לרין אלא מה שענינו ראוהו

1. ויש גבחות האדם ושפל רום אנשים ונשגב יהוה לבדו ביום ההוא: והאלילים כלי ידלף: ונאון במערות צדקים ובמחלות עפר מפני פחד יהוה ומהדר גאווה בקומה לערף הארץ: ביום ההוא ישלך האדם את אלילו ככפו ואת אלילו יהבו אשר עשורו להשתנות לחפר פרות ולעטלים: לבוא בקרת הצדקים ובסעפי הסלעים מפני פחד יהוה ומהדר גאווה בקומה לערף הארץ: חדלו לכם מיראדם אשר נשמה באפו פי במה נחשב הוא:

4. אשיר יעשוני

אשיר יעשוני זו לפנים משרת הרין דאמר ר' יוחנן לא תרבה ירושלים אלא על שרתו בה דין תורה אלא ריני דמניתא לדינו אלא אימא שהעמיה דניהם על דין תורה ולא עבדו לפנים משרת הרין: שחרו מהם הוורו כערכובתא הוורו כחבורה הוורו ככני עניים שבחן תצא תורה שנאמר ויול מס *מדרשו שמחנותא תורה וכפני מה אין מצויין ח"ה לצאת ח"ה מבגתן אמר רב יוסף שלא יאמרו חוריהויה היא לתם רב *ששת בריה דרב ארי אומר כדו שלא יתגררו על הצבור מר זוטרא אומר מפני שהן *מתגברין על הצבור רב אשי אומר: משום דקרו לאינשי המיר רבינא אובס שאן מברכין בתורה תחלה לדימר רב יהודה אמר רב מא דכתיב י'ו' האיש תרכס ויבן את ואר דבר זה נשאל להכמין ולכביאים (ה) ולא פירשוהו עד שצירש הקב"ה בעצמו דכתיב י'אמר ה' על עובב את חורתי וגי היינו לא שמעו בקלי היינו לא-הלכו בה אמר רב יהודה אמר רב (ה) שאין מברכין בתורה תחלה

5. חסידיו דבר חניס חזרנו לחמנו וכו'

5. חסידיו דבר חניס חזרנו לחמנו וכו' ר' יהושע בן קרחה אמר יבני' (ת' תלמוד שו"ע לפני רבו ראהו) ובת לעני רתבה לעיני' כענין שלא ישחוק בשבאמר לא תגורו ומי איש לר' תני אומר לא הכניס דברין מפני איש ויהו עדים יודעים ולפני מי הן מעידין ומי עתיד לפרע מפני שגאי' ועכודר שני האנשים אשר להם הרוב לפני ה' ויהו הדיינין יודעין את מי הן דנין ולפני מי הן דנין ומי עתיד לפרע מהן שגאי' אלהים נצב בעדת אל וכן ביהושפט הוא אומר וייאמר אל השופטים ראו מה ארבע עושים כי לא לארם תשפצו כי (אם) לה' שגאי' יאמר הרין מה לי בצעור הוה חיל' עמכם בדברו משפט' אין י'ו' לרין אלא מה שענינו ראוהו

1. יב לא פחות ממה שהאמונה האלהית מאלהיה מלאה רגש פנימי כלי אונאה עצמית. בלא פניות ודרת, ואע"פ שאינה כ"כ רחבה כהשכלה אינה מעכבת. ומ"מ כל מי שחזון בשכל לא יוכל להספיק בלא הגיון שכלי, ואצלו לא תוקם תמימות האמונה כי אם כשתחכך עם אור הדעת, ואם ימאס זה את הדעותים תהיה אמונתו מלאה תוך ומרמגיו.